

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Sa/68/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1020201138
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Malichová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1020201138.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v konaní pred sudkyňou JUDr. Blankou Malichovou, v právnej veci žalobcu: U. Y. A., nar. XX.XX.XXXX, štátny príslušník Q. kráľovstva, bez dokladu totožnosti, aktuálne pobytom: Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, zastúpený Centrom právnej pomoci so sídlom Račianska 1523/71, P.O.BOX 18, 810 05 Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Prezídium policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, o správnej žalobe žalobcu vo veci zaistenia zo dňa 24.07.2020, podanej proti rozhodnutiu žalovaného č. PPZ-HCP-BA5-58-013/2020-AV zo dňa 30.06.2020, takto

rozhodol:

- I. Rozhodnutie žalovaného č. PPZ-HCP-BA5-58-013/2020-AV zo dňa 30.06.2020, o zaistení žalobcu, U. Y. A., nar. XX.XX.XXXX, štátny príslušník Q. kráľovstva, bez dokladu totožnosti, podľa ust. § 230 ods. 1 pís. a/ z r u š u j e.
- II. Žalovanému n a r i a d ť u j e žalobcu bezodkladne zo zaistenia prepustiť.
- III. Žalobcovi nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Včas podanou žalobou zo dňa 24.07.2020, procesne podriadenou ust. § 226 ods. 1, 2 SSP doručenou Krajskému súdu v Bratislave, ako súdu vecne a miestne príslušnému na konanie dňa 06.08.2020, sa postupom podľa ust. § 221 ods. 1, 2 zák.č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej aj „SSP“) žalobca domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-BA5-58-013/2020-AV zo dňa 30.06.2020 a nariadenia jeho bezodkladného prepustenia zo zaistenia. Správnemu orgánu vytkol nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, spôsobujúce jeho nepreskúmateľnosť. Právne svoje dôvody založil na ust. § 88 ods. 1 pís. b/, § 88 ods. 4 Zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov (ďalej aj „ZoPC“), § 32 ods. 1, § 46 a § 47 ods. 3 Zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej aj „Správny poriadok“).

V žalobe namietol neodôvodnenie účelnosti a efektívnosti dĺžky doby zaistenia podľa ust. § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov a jeho umiestnenia v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov, na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 25.09.2020 náležite, na individuálnom princípe, konkrétnymi dôvodmi a skutkovými okolnosťami prejednávanej veci. Poukázal pritom na judikatúru všeobecných správnych súdov SR, na rozsudky NS SR sp. zn. 10Sza/4/2012, 10 Szak/11/2016 zo dňa 17.10.2016, 10Sza/35/2014 zo dňa 02.10.2014, 1SZa/4/2015, 4Sa/71/2018-32 zo dňa 02.10.2014, 9Sza/23/2010, 1SZa/7/2016, 1 Sza/8/2015, nález Ústavného súdu SR II. ÚS 264/09-81 zo dňa 19.10.2010, ako aj na rozsudok Mestského súdu v Prahe sp. zn. 7A/50/2011 zo dňa 14.03.2011 a uznesenie českého NSS č.k. 7As 79/2010-150 zo dňa 23.11.2011. Žalovanému vytkol, že v napadnutom rozhodnutí dostatočne neuviedol dôkazné prostriedky z ktorých pri stanovení dĺžky doby zaistenia vychádzal a ktorými odôvodnil svoje právne závery, pretože iba blanketne a formálne uviedol,

že doba zaistenia sa nedá presne určiť, že vo veci bude vykonávať úkony smerujúce k jeho vyhosteniu, zabezpečovať pokrytie nákladov na vyhostenie a materiálne a personálne zabezpečovať prepravu. Neuviedol však, aké konkrétne úkony bude musieť zariadenie pre cudzincov za účelom vyhostenia vykonať, či je zrealizovanie cesty do Maroka bezpečné a možné, nijakým spôsobom sa nevyjadril ani k predpokladanej dobe vybavovania jeho cestovných dokladov, náležite a postačujúco neodôvodnil ani dĺžku zaistenia, ktorú bol v zmysle uvádzanej judikatúry povinný náležite odôvodniť, t.j. uviesť prečo stanovil dĺžku doby zaistenia práve na čas do 25.09.2020, a to najmä s poukazom na administratívne úkony, ktoré bude potrebné za účelom jeho vyhostenia vykonať. Strohé odôvodnenie spočívajúce vo všeobecnom stanovení dĺžky doby zaistenia nepovažoval za správne a postačujúce, náležite odôvodnené existujúcimi skutočnosťami konkrétneho prípadu. Namietol tiež spôsob zadržania, keďže bol žalovaným kontrolovaný a opätovne zaistený hneď na druhý deň po prepustení zo zaistenia, ktoré označil za nanajvýš účelové.

Vyslovil, že žalovaný jeho zaistením za účelom administratívneho vyhostenia, nedostatočne zistil skutkový stav veci a na jeho základe došiel k nesprávnym právnym záverom, v rozhodnutí o zaistení ako aj v predchádzajúcom rozhodnutí o administratívnom vyhostení sa vôbec nezaoberal možnosťou a realnosťou jeho vyhostenia do krajiny pôvodu, aj s ohľadom na jeho opätovné zaistenie, takmer bezprostredne po prepustení z ÚPZC Medveďov z dôvodu, že žalovaný nevedel určiť krajinu zodpovednú za jeho prijatie v zmysle Dublinského nariadenia a nebola mu tak vôbec daná možnosť na dobrovoľné opustenie krajiny. Zdôraznil, že žalovaný je v každom prejednávacom prípade limitovaný nadnárodnými a medzinárodnými právnymi predpismi v oblasti ochrany ľudských práv, majúcimi prednosť pred zákonom o pobyte cudzincov, zaistenie nesmie byť svojvoľné, ale jeho limitom je naplnenie účelu, teda realnosť vyhostenia. Žalovaný má v prípade zistenia neúčelnosti zaistenia cudzinca zákonnú možnosť odložiť výkon rozhodnutia o vyhostení v zmysle ust. § 84 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov, alebo možnosť rozhodnúť o tom, že cudzinec má právo zotrvať na území SR po dobu trvania prekážok administratívneho vyhostenia v zmysle ust. § 61a ods. 1 písm. a/ ZoPC a pochybil, keď sa týmito možnosťami nezaoberal a ani ich následne nevyhodnotil.

Vo vyjadrení doručenom k podanej správnej žalobe žalovaný uviedol, že žalobca bol spočiatku zaistený podľa ust. § 88 ods. 1 písm. c/ zákona o pobyte cudzincov, na účel zabezpečenia prípravy alebo výkonu jeho prevozu podľa Dublinského nariadenia (konanie vedené pod. č. PPZ-HCP-BA5- 52/2020-AV). Nakoľko dôvod transferu odpadol, bol prepustený a následne bolo začaté konanie podľa ust. § 88 ods. 1 písm. b/ ZoPC, na účel výkonu administratívneho vyhostenia. Z toho vyplýva, že po celú dobu zaistenia skúmal trvanie účelu zaistenia v súlade s ust. § 90 ods. 1 písm. d/ ZoPC. Nakoľko žalobca nedisponoval platným cestovným dokladom, jeho pobyt na území SR bol neoprávnený, muselo s ním byť začaté nové konanie o administratívnom vyhostení. Jeho zadržanie teda nebolo účelové, pretože na opustenie územia SR, ako aj k prechodu v rámci krajín schengenského priestoru musí byť držiteľom dokladu totožnosti. Ak by bol prepustený zo zaistenia, nachádzal by sa na našom území v rozpore s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady, ktorým je Slovenská republika viazaná. K dĺžke doby zaistenia žalovaný uviedol, že ju určil v súlade s ust. § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov na dobu nevyhnutne potrebnú, najviac do 25.09.2020, ktorú je možné skrátiť, pričom presná doba sa určiť nedá, nakoľko závisí od viacerých neovplyvniteľných faktorov. Doba zaistenia bola stanovená na základe aplikačnej praxe, nakoľko na navrátenie žalobcu do krajiny pôvodu bude nutné zabezpečiť pokrytie nákladov na samotné vyhostenie, ako aj materiálne aj personálne zabezpečenie jeho prepravy, lustrácie a následné zisťovanie jeho totožnosti, odovzdanie žiadosti vystavenie náhradného cestovného dokladu, následné vystavenie náhradného cestovného dokladu. Až potom bude môcť pristúpiť k samotnému procesu realizácie výkonu vyhostenia. Dodal, že počas celej doby zaistenia bude postupovať v súlade s ust. § 90 ods. 1 písm. d/ ZoPC a v prípade, že zistí nové skutočnosti, bude postupovať tak, aby žalobcovi nevznikla žiadna bezdôvodná ujma. Žalovaný zdôraznil, že žalobca v priebehu konania spolupracoval a preto nevyužil maximálnu dobu zaistenia, ale zaistil ho len na necelé tri mesiace. Uplatnenie miernejších donucovacích opatrení, ako alternatívy zaistenia v prípade žalobcu neprichádza do úvahy, nakoľko na území SR nedisponuje finančnými prostriedkami a nemá ani žiadnych rodinných príslušníkov na účely poskytnutia ubytovania.

Za nedôvodnú žalovaný považoval aj námietku zástupcu žalobcu o absencii krajiny vyhostenia, keďže vo výrokovej časti rozhodnutia o administratívnom vyhostení č. PPZ- HCP-BA5-58-010/2020-AV je uvedené: „Policajný útvar administratívne vyhostuje účastníka konania z územia Slovenskej republiky na územie Marockého kráľovstva podľa § 77 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov.“ Voči rozhodnutiu sa vzdal možnosti podať odvolanie, čím nadobudlo právoplatnosť. Podkladom na vydanie tohto rozhodnutia bola aj zápisnica o podaní vyjadrenia (č. PPZ-HCP-BA5-58-009/2020-AV), v ktorej žalobca uviedol, že Marocké kráľovstvo je jeho domovská krajina. Z uvedeného vyplýva nepochybná súvislosť a

nepopierateľná nadväznosť medzi rozhodnutím o administratívnom vyhostení a rozhodnutím o zaistení. Účel zaistenia žalobcu bol týmto preukázaný.

K namietnutej realite vyhostenia žalovaný poznamenal, že sa ňou zaoberal v priebehu celého konania, vychádzal predovšetkým z bezpečnostnej situácie v Marockom kráľovstve a z aplikačnej praxe pri vykonaných vyhosteniach štátnych príslušníkov Marockého kráľovstva za posledné obdobie. Do pozornosti dal, že v I. polroku 2020 bolo pre 4 štátnych príslušníkov Marockého kráľovstva vykonané vyhostenie z územia SR (prostredníctvom IOM - asistovaný dobrovoľný návrat), v roku 2019 pre 2 osoby (jednu cez vonkajšiu pozemnú hranicu a jednu letecky), v roku 2018 pre 3 osoby (cez vonkajšiu pozemnú hranicu). Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR neviduje Marocké kráľovstvo ako krajinu, v ktorej by prebiehal vojnový konflikt alebo bola zhoršená bezpečnostná situácia v dôsledku bojov, ide o politicky a ekonomicky stabilnú krajinu, obľúbenú dovolenkovú destináciu, čo nevytvára predpoklad krajiny, do ktorej by nemohol byť žalovaný navrátený.

K ostatnej námietke zástupcu žalobcu, že „správny orgán je pri rozhodovaní o zaistení cudzinca podľa tohto ustanovenia povinný prihliadnuť i na prekážky výkonu administratívneho vyhostenia, trestu vyhostenia, prevozu alebo vrátenia cudzinca, pokiaľ sú také prekážky v čase rozhodovania o zaistení zrejme, alebo sú správnomu orgánu známe, alebo vyšli v konaní najavo,“ žalovaný poukázal na zápisnicu o podaní vyjadrenia (č. PPZ-HCP- BA5-58-009/2020-AV) v ktorej žalobca uviedol, že mu v domovskej krajine nehrozí žiadne prenasledovanie, mučenie, trest smrti, ani žiadny iný nátlak zo strany štátu, ktoré by mu bránili vrátiť sa späť. V Maroku nechce zostať kvôli zlej ekonomickej situácii. Argumentáciu žalobcu označil len za strohé citovanie nálezov a judikátov, bez podložených faktov a zdôraznil, že pri rozhodovaní posúdil existenciu prekážok vyhostenia (bezpečnostná situácia v krajine, výpoveď žalovaného, aplikačná prax návratu) a dospel k záveru, že na strane žalobcu neexistuje žiadna prekážka brániaca odsunu z územia Slovenskej republiky, resp. schengenského priestoru.

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „súd“) ako vecne a miestne príslušný (§ 10 a § 13 ods. 3 SSP) preskúmal vec postupom podľa druhého dielu štvrtej hlavy SSP, v rozsahu a medziach dôvodov podanej žaloby, a riadiac sa znením prvej vety ust. § 228 SSP, do siedmich pracovných dní nariadil vo veci pojednávanie. Predvolanie na pojednávanie určené na deň 17.08.2020 bolo z dôvodu dodržania lehoty zakotvenej v ust. § 228 SSP, právnomu zástupcovi žalobcu ako aj žalovanému doručované prostredníctvom elektronickej schránky. Nakoľko po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a postupu žalovaného v rozsahu náležitostí a dôvodov podanej žaloby (ust. § 226 SSP) dospel bez vypočutia účastníkov konania a ich zástupcov, ktorí sa z pojednávania písomne ospravedlnili a súhlasili z prejednaním veci v ich neprítomnosti, k záveru, že správna žaloba, ktorú posudzoval neformálne a neviazane žalobnými bodmi (ust. § 206 ods. 3 SSP) je dôvodná, rozhodnutie žalovaného podľa ust. § 230 ods. 1 pís. a/ SSP zrušil a nariadil bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia.

Podľa § 206 ods. 3, 4, 5 SSP, správny súd posudzuje správnu žalobu neformálne a nie je pri svojom rozhodovaní viazaný žalobnými bodmi. Pre správny súd je rozhodujúci stav veci v čase vyhlásenia alebo v čase vydania jeho rozhodnutia. Správny súd môže zrušiť napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy alebo opatrenie orgánu verejnej správy aj vtedy, ak dospel k záveru, že od jeho vydania sa podstatne zmenili okolnosti veci.

Podľa § 206 ods. 6 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie o správnej žalobe vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

Podľa § 221 ods. 1, 2 SSP, žalobca sa môže správnu žalobou domáhať zrušenia rozhodnutia o zaistení, o predĺžení zaistenia, o predĺžení lehoty zaistenia vydaného podľa osobitného predpisu alebo určenia takého rozhodnutia za nezákonné, ak bol žalobca zo zaistenia prepustený. Žalobca sa môže správnu žalobou domáhať prepustenia zo zaistenia vykonaného podľa osobitného predpisu.

Podľa § 225 ods. 1 SSP, správna žaloba podľa § 221 ods. 1 musí byť podaná v lehote siedmich dní od doručenia rozhodnutia o zaistení, rozhodnutia o predĺžení zaistenia alebo rozhodnutia o predĺžení lehoty zaistenia.

Podľa § 229 SSP, ak správny súd po preskúmaní zistí, že správna žaloba nie je dôvodná, rozsudkom ju zamietne.

Podľa § 230 ods. 1 pís. a/ SSP, ak správny súd po preskúmaní zistí dôvodnosť správnej žaloby podľa § 221 ods. 1, rozsudkom podľa povahy veci zruší napadnuté rozhodnutie o zaistení, rozhodnutie o

predĺžení zaistenia alebo rozhodnutie o predĺžení lehoty zaistenia a nariadi bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia.

Napadnutým rozhodnutím zo dňa 30.06.2020, č. PPZ-HCP-BA5-58-013/2020-AV, právne odôvodneným ust. § 88 ods. 1 pís. b/, § 88 ods. 4, 5, § 89 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov, čl. 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo dňa 16.12.2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnené zdržiavajú na ich území a čl. 5 ods. 1 pís. f/ Dohovoru o ochrane ľudských práv slobôd, žalovaný podľa ust. § 88 ods. 1 pís. b/ zákona o pobyte cudzincov, zaistil žalobcu na účel výkonu administratívneho vyhostenia.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca bol dňa 30.06.2020 pred Útvorom policajného zaistenia pre cudzincov Medveďov (ďalej aj „ÚPZC Medveďov“) kontrolovaný hliadkou Mobilnej jednotky Policajného zboru Bratislava a keďže nemal pri sebe žiaden doklad oprávňujúci ho na zotrvanie na území Slovenskej republiky, resp. schengenského priestoru, bol podľa ust. § 79 ods. 1 zák. č. 404/2011 Z.z. predvedený na ÚPZC Medveďov. Lustráciami vykonanými v informačných systémoch policajného zboru bolo zistené, že už bol raz zaistený, dňa 25.06.2020, podľa ust. § 88 ods. 1 písm. c/ ZoPC z dôvodu, že bol žiadateľom o azyl vo Švajčiarsku. Dňa 29.06.2020 bola žalovanému doručená informácia z dublinského strediska Migračného úradu MV SR, že Švajčiarsko nie je zodpovedným členským štátom za prijatie žalobcu, nakoľko v roku 2016 členské štáty opustil, na základe čoho bol zo zaistenia prepustený. Na území Slovenskej republiky, resp. schengenského priestoru sa zdržiaval bez oprávnenia a cestovného dokladu, čo bol dôvod pre vydanie rozhodnutia o jeho administratívnom vyhostení zo dňa 30.06.2020, vedeného pod č. PPZ-HCP-BA5-58-010/2020-AV, podľa ust. § 82 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov, bez určenia lehoty na vycestovanie, s vylúčením odkladného účinku, čo vyžadoval naliehavý všeobecný záujem, ako aj nebezpečenstvo ohrozenia verejného poriadku, s následkom vykonateľnosti rozhodnutia jeho doručením.

Dňa 30.06.2020 bola spísaná zápisnica o vyjadrení účastníka konania v zmysle ust. § 22 ods. 1 správneho poriadku, vedená pod číslom PPZ-HCP-BA5-58-009/2020-AV, v ktorej žalobca uviedol, že nedisponuje dostatočnými finančnými prostriedkami a že na území Slovenskej republiky nemá zabezpečené žiadne ubytovanie a teda alternatívu k zaisteniu mu uložiť nemohol. Tiež mu bola daná v možnosť podľa ust. § 120 ods. 7 ZoPC, aby sa pred vydaním rozhodnutia o zaistení vyjadril k jeho podkladom, k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhol doplnenie, na čo uviedol, že Marocké kráľovstvo je krajina, v ktorej mu nehrozí žiadne nebezpečenstvo. Žalovaný poznamenal, že základom pre začiatok konania o reálnom vyhostení z územia Slovenskej republiky je nevyhnutná existencia rozhodnutia o administratívnom vyhostení a v prípade žalobcu je to rozhodnutie vedené pod číslom PPZ-HCP-BA5-58-010/2020-AV zo dňa 30.06.2020, v ktorom mu bol určený zákaz vstupu na územie SR a všetkých členských štátov na dobu troch rokov. K výkonu administratívneho vyhostenia priamo slúži inštitút zaistenie cudzinca. Tiež konštatoval, že vzhľadom k prebiehajúcemu konaniu o vyhostení, je zaistenie žalobcu aj v súlade s článkom 5 ods. 1 písm. f/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

Podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov, policajt je oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny na účel výkonu administratívneho vyhostenia alebo výkonu trestu vyhostenia.

Podľa ust. § 84 ods. 1 písm. a/ zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar zabezpečí výkon rozhodnutia o administratívnom vyhostení, ak policajný útvar v rozhodnutí o administratívnom vyhostení neurčil lehotu na vycestovanie,

Podľa § 84 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar zabezpečí výkon rozhodnutia o administratívnom vyhostení, ak štátny príslušník tretej krajiny nemôže vycestovať, pretože nemá platný cestovný doklad alebo prostriedky na vycestovanie.

Podľa § 88 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov podanie žiadosti o udelenie azylu alebo požiadanie štátneho príslušníka tretej krajiny o asistovaný dobrovoľný návrat, nie je dôvodom na prepustenie zaisteného štátneho príslušníka tretej krajiny. Konanie podľa osobitného predpisu nie je zaistením štátneho príslušníka tretej krajiny dotknuté.

Podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov, štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov. Policajný útvar je oprávnený počas tohto obdobia opakovane predĺžiť zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny, pričom celkový čas zaistenia nesmie presiahnuť šesť mesiacov. Ak možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon

administratívneho vyhostenia alebo trestu vyhostenia štátneho príslušníka tretej krajiny sa tento výkon predlži z dôvodu, že štátny príslušník tretej krajiny dostatočne nespolupracuje, alebo z dôvodu, že mu zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad v lehote podľa prvej vety, môže policajný útvar rozhodnúť, a to aj opakovane, o predĺžení lehoty zaistenia, pričom celková doba predĺženia lehoty zaistenia nesmie presiahnuť 12 mesiacov. Lehotu zaistenia nemožno predĺžiť, ak ide o rodinu s deťmi alebo zraniteľnú osobu. Štátny príslušník tretej krajiny je zaistený dňom vydania rozhodnutia o zaistení. Podľa § 88 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar bezodkladne vydá štátnemu príslušníkovi tretej krajiny rozhodnutie o zaistení a umiestni štátneho príslušníka tretej krajiny v zariadení. Ak totožnosť zaisteného štátneho príslušníka tretej krajiny nemožno bezodkladne zistiť, policajný útvar k rozhodnutiu o jeho zaistení pripojí také dôkazy, aby táto osoba nemohla byť zamenená s inou osobou.

Podľa § 89 ods. 1 písm. a/, b/ zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar, ktorý koná vo veci zaistenia, môže štátnemu príslušníkovi tretej krajiny namiesto jeho zaistenia uložiť povinnosť hlásenia pobytu alebo zložiť peňažnú záruku.

Podľa § 89 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov policajný útvar môže uložiť povinnosť podľa odseku 1 len vtedy, ak štátny príslušník tretej krajiny preukáže zabezpečenie ubytovania počas trvania tejto povinnosti a finančné zabezpečenie pobytu vo výške podľa § 6 ods. 3 zákona o pobyte cudzincov. O uložení povinnosti podľa odseku 1 písm. b/ môže policajný útvar rozhodnúť aj počas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny. Proti rozhodnutiu o uložení povinnosti podľa odseku 1 sa nemožno odvolať.

Podľa § 90 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov, policajný útvar je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

Podľa § 90 ods. 2 písm. b/ bod 2 zákona o pobyte cudzincov, zariadenie je povinné prepustiť bez zbytočného odkladu zaisteného štátneho príslušníka tretej krajiny, na základe rozhodnutia súdu.

Podľa článku 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/115/ES zo 16.12.2008 o spoločných normách a postupoch členských štátov na účely návratu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území, ak existuje riziko úteku alebo ak žiadosť o legálny pobyt bola zamietnutá ako zjavne neodôvodnená alebo podvodná, alebo ak dotknutá osoba predstavuje riziko pre verejný poriadok, verejnú alebo národnú bezpečnosť, členské štáty môžu upustiť od poskytnutia lehoty na dobrovoľný odchod alebo môžu poskytnúť lehotu kratšiu ako sedem dní.

Podľa článku 5 písm. f/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej aj „Dohovor“), každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanovného zákonom: zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu, alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní.

Najvyšší a aj Ústavný súd SR viackrát vo svojich rozhodnutiach akcentovali, že medzi zaistením a jeho účelom, t.j. konaním o odsune, vyhostení, tzv. dublinským transferom a pod., je nepopierateľná nadväznosť a v žiadnom prípade nemožno hovoriť o oddelených konaniach bez vzájomných súvislostí a dôsledkov (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 1SŽa/31/2014, 1SZa/7/2016, 9SŽa/23/2010, 10SŽa/35/2014, 1SZa/6/2016 1SZa/8/2015, 10SZa/2/2015, nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 264/09-81 zo dňa 19.10.2010, nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 147/2013-50 z 09.10.2013).

Inštitút zaistenia cudzinca je zákonným titulom pre obmedzenie osobnej slobody jednotlivca, ktorá je ako základné ľudské právo zaručená Chartou základných práv a slobôd. Je tiež nástrojom slúžiacim výkonu administratívneho vyhostenia, pre začatie ktorého je nevyhnutná existencia rozhodnutia o administratívnom vyhostení. Táto podmienka je u žalobcu splnená existenciou vykonateľného rozhodnutia o administratívnom vyhostení, vedeného pod číslom PPZ-HCP-BA5-58-010/2020-AV zo dňa 30.06.2020, v ktorom mu bol uložený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky a na územie všetkých členských štátov na dobu troch rokov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach opakovane poukázal na čl. 5 ods. 1 písm. f/ Dohovoru, ktorý má v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky prednosť pred jej zákonmi a podľa ktorého možno osobu pozbaviť osobnej slobody na základe postupu stanovného zákonom vtedy, ak ide o zákonné zatknutie, či iné pozbavenie osobnej slobody, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní. Ak má byť pozbavenie osobnej slobody oprávnené, rozhodnutie musí byť vydané zákonom stanoveným postupom, musí byť efektívne a účelné, pričom všetky podmienky musia byť splnené súčasne. Pri absencii niektorej z nich, nemožno hovoriť o oprávnenom pozbavení osobnej slobody jednotlivca.

Policajné orgány sú teda povinné už pri zaisťovaní žiadateľa, za účelom jeho odovzdania do iného členského štátu, skúmať účelnosť a efektívnosť a teda či realizácii účelu zaistenia nebránia

akékoľvek právne alebo faktické prekážky. Reálnosť (realizovateľnosť účelu zaistenia) odovzdania je vždy nevyhnutnou podmienkou zákonnosti zaistenia.

Žalobca vo svojej žalobnej argumentácii namietal riadne neodôvodnenie rozhodnutia s následkom jeho nepreskúmateľnosti, ktorej podriadil odôvodnenie napadnutého rozhodnutia o jeho zaistení, podľa ust. § 88a ods. 1 pís. b/ zákona. Žalovanému vytkol nepodloženie doby zaistenia konkrétnymi dôvodmi a skutkovými okolnosťami prejednávanej veci aj to, že sa nezaoberal možnosťou a reálnosťou vyhostenia do domovskej krajiny a svoju argumentáciu podporil odkazmi na judikačnú prax Najvyššieho súdu SR, v ktorej je vyjadrená povinnosť policajného orgánu, preveriť reálnosť naplnenia účelu zaistenia, teda skúmať reálnosť vykonania odsunu štátneho príslušníka tretej krajiny z územia SR a tomu zodpovedajúce časové hľadisko zaistenia.

Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 47 ods. 3 správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia a podstatným pre posúdenie veci, či boli dané dôvody zaistenia vrátane jeho dĺžky. V zmysle citovaných zákonných ustanovení musí mať žalovaný ustálený predmet konania, s prehľadom v aplikácii konkrétneho ustanovenia zákona, navyše ak potrebu zaistenia žalobcu odôvodnil jeho neoprávneným pobytom na území SR, bez dispozície akýmkoľvek dokladom totožnosti, čo bráni opusteniu krajiny i prechodu po ďalších krajinách schengenského priestoru. Vzhľadom k poznatkom, ktoré už výsluchom žalobcu do zápisnice o podaní vyjadrenia účastníka konania v zmysle ust. § 22 ods. 1 Správneho poriadku, vedenej pod číslom PPZ-HCP-BA5-58-011/2020-AV dňa 30.06.2020 získal, bol povinný pomenovať a konkretizovať úkony, ktoré treba za účelom zistenia totožnosti a zabezpečenia dokladu totožnosti žalobcu vykonať, či naznačiť doplnenie ktorých najnevyhnutnejších informácií je potrebné a prečo zaobstaráť, a to minimálne spôsobom, akým tento nedostatok doplnil vo vyjadrení zo dňa 05.08.2020, doručenom k podanej žalobe.

Žalovaný v rozhodnutí okrem vyššie uvedeného pochybenia neprezentoval dôvody, z ktorých vychádzal pri závere o nevyhnutnosti zaistenia žalobcu, korektné s existujúcim skutkovým stavom, zohľadniac opakovane judikovaný záver, že žiaden správny orgán a teda ani žalovaný nedokáže presne určiť čas potrebný na vykonanie úkonov, pretože nikto v čase rozhodovania o zaistení cudzinca nevie presne uviesť dĺžku trvania jednotlivých úkonov a každý prípad a teda aj vykonanie toho istého úkonu, je individuálny, neposkytol základné zdôvodnenie ohraničenia stanovenej dĺžky zaistenia ako esenciálnej náležitosti rozhodnutia o zaistení. Odôvodnenie dĺžky zaistenia „na čas nevyhnutne potrebný, do 25.09.2020 podľa ust. § 88 ods. 4 ZoPC,“ nespĺňa základné atribúty odôvodnenia časového hľadiska zaistenia, priamo nadväzujúceho na počet a charakter úkonov, ktoré je treba v konkrétnom časovom horizonte vykonať. Riadne odôvodnenie je dané priamo hypotézou ust. § 47 ods. 3 Správneho poriadku a ako také, je podmienkou preskúmateľnosti rozhodnutia. Už s ohľadom na uvedené, keď žalovaný žiadnym spôsobom neodôvodnil podmienky naplnenia obsahu ust. § 88a ods. 1 pís. b/ ZoPC, t.j. neposkytol konkrétne dôvody, pre ktoré určil práve uvedený časový horizont zaistenia žalobcu (ide o navzájom prelínajúce sa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia), vytvoril právny základ na naplnenie dispozície písm. d/ ods. 1 ust. § 191 SSP.

Kasačný súd dlhodobo judikuje, že lehotu zaistenia je potrebné určiť presne a výstižne. To znamená, že na jej odôvodnenie nepostačuje všeobecný odkaz na materiálne ako aj personálne zabezpečenie prepravy žalobcu, zabezpečovanie pokrytia nákladov na vyhostenie ako aj zabezpečovanie cestovného dokladu nutného k reálnemu vyhosteniu žalobcu, ale tie úkony je potrebné konkretizovať napr. postupom pri vybavovaní cestovného dokladu žalobcu cez konzulárny úrad, predpokladané časové hľadiská jeho vybavenia, možné prekážky zo strany krajiny pôvodu, úroveň spolupráce žalobcu a pod. Správny súd ohľadne danej námietky poukazuje aj na rozhodovaciu činnosť všeobecných súdov, v zmysle ktorej doba zaistenia je esenciálnou zložkou inštitútu zaistenia a dĺžka doby zaistenia musí byť náležite odôvodnená existujúcimi skutočnosťami v konkrétnom prípade, ktoré odôvodňujú takýto čas nevyhnutne potrebný na zaistenie cudzinca a žalovaný je povinný zdôvodniť dĺžku doby zaistenia. Z formulácie zákona, že cudzinec môže byť zaistený „na čas nevyhnutne potrebný“, je tiež potrebné

vyvodiť, že dĺžka zaistenia musí byť tiež náležite odôvodnená existujúcimi skutočnosťami v konkrétnom prípade, ktoré odôvodňujú takýto čas nevyhnutne potrebný na zaistenie cudzinca (napr. rozsudok NS SR sp.zn. 10Sza/4/2012).

Stanovená doba zaistenia žalobcu do 25.09.2020 podľa ust. § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov, t.j. v rozsahu troch mesiacov, nebola zdôvodnená náležite, tzn. správny orgán bol povinný konkretizovať, prečo je nevyhnutná práve v určenej dobe, a nebol pri jej stanovení zohľadnený ani individuálny princíp. Správny súd tak musí prisvedčiť žalobcovej námietke nedostatočného odôvodnenia časového hľadiska zaistenia, ktorú odôvodnil len paušálnym odkazom na vykonávanie všetkých potrebných úkonov, smerujúcich k vyhosteniu. Neuviedol však žiadne individuálne skutočnosti, opierajúce sa o konkrétne fakty, vyplývajúce priamo z administratívneho konania, z ktorých vychádzal pri stanovení dĺžky doby zaistenia.

Súd tiež zdôrazňuje, že vytýkané nedostatky odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia nemôžu byť konvalidované prípadným dodatočným vysvetlením, respektíve doplňujúcim vyjadrením žalovaného a ani súdu neprislúcha spôsobom presahujúcim akceptovateľnú mieru dopĺňať, respektíve absentujúce argumenty žalovaného nahrádzať svojimi a vyvodzovať z nich závery, ku ktorým má dospieť žalovaný, ktorého postup a úvahy mali byť obsahom odôvodnenia jeho rozhodnutia, pretože takáto aktivita presahuje rámec preskúmvacej právomoci súdu a zároveň zasahuje do sféry kompetencie správneho orgánu v agende vymedzenej zákonom o pobyte cudzincov (viď. napr. rozsudok NS SR sp. zn. 1Sza/5/2015 zo dňa 06.02.2015).

Štruktúra odôvodnenia rozhodnutia je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR. Ak správny orgán pri odôvodňovaní rozhodnutia nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje ust. § 47 ods. 3 Správneho poriadku, dochádza nielen k tomu, že rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Konanie a rozhodovanie sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane povinnosti rozhodnutie odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutia dovoľuje účastníkovi konania posúdiť ako správny orgán v ich veci vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní. Povinnosťou správneho orgánu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako aj právnej otázky rozhodnutia; avšak len tej, ktorá je pre rozhodnutie vo veci rozhodujúca, nevyhnutná. Správny súd sa v preskúmvanej veci stotožnil s námietkami žalobcu o riadnom neodôvodnení napadnutého rozhodnutia v časti neodôvodnenia dĺžky doby zaistenia, počas ktorej je potrebné vykonať množstvo úkonov, ktoré žalovaný tiež bližšie neosvetlil, vyvolávajúcom vadu jeho nepreskúmateľnosti, nakoľko len citáciu ustanovení zákona nemožno považovať za dostačujúcu a nahrádzajúcu odôvodnenie rozhodnutia podľa požiadaviek kladených ust. § 47 ods. 3 Správneho poriadku. Vydaním takéhoto rozhodnutia sa žalobcovi odňala možnosť riadnej ochrany jeho práv, na základe čoho súd postupoval v zmysle ust. § 230 ods. 1 písm. a/, napadnuté rozhodnutie zrušil a nariadil bezodkladné prepustenie žalobcu zo zaistenia.

O trovách konania žalobcu rozhodol v zmysle ust. § 167 ods. 1 SSP a žalobcovi, ktorý ich náhradu nežiadal, náhradu trov nepriznal.

Žalobcu pre jeho zákonné oslobodenie od súdnych poplatkov (§ 4 ods. 2 písm. m/ a ods. 3 zák. č. 71/1992 Zb.), na ich úhradu nezaviazal.

Poučenie:

Rozsudok krajského súdu vo veciach zaistenia nadobúda právoplatnosť uplynutím lehoty sedem dní od doručenia rozsudku alebo podaním kasačnej sťažnosti v tej istej lehote proti tomuto rozsudku (§ 145 ods. 3 SSP).

Kasačná sťažnosť má odkladný účinok, ak bola podaná proti rozhodnutiu krajského súdu vo veci samej vydanému v konaní o správnej žalobe vo veciach zaistenia a administratívneho vyhostenie (§ 446 ods. 2 písm. d/ SSP).

Kasačná sťažnosť nie je prípustná, ak: a/ sa opiera o iné dôvody, ako sú uvedené v § 440; b/ sa opiera o dôvody, ktoré sťažovateľ neuplatnil v konaní pred krajským súdom, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, hoci tak urobiť mohol; c/ smeruje len proti dôvodom rozhodnutia krajského súdu (§ 439 ods. 3 SSP).

Podľa § 440 SSP:

1. Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

a/ na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,

c/ účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,

e/ vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,

f/ nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

g/ rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,

h/ sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,

i/ nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo

j/ podanie bolo nezákonne odmietnuté.

2. Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v odseku 1 písm. g/ až i/ sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

Kasačná sťažnosť sa podáva na krajskom súde, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal. Lehota na podanie kasačnej sťažnosti je zachovaná, ak počas nej bola kasačná sťažnosť podaná na kasačnom súde (§ 444 SSP).

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP uviesť

a/ označenie napadnutého rozhodnutia, b/ údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, c/ opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (sťažnostné body) d/ návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 SSP).

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak a/ má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; b/ ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c/ a d/ ; c/ je žalovaným Centrum právnej pomoci (§ 449 SSP).